Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 17 сентябрь 1970 йил, пайшанба ◆ № 217 (14.683). ◆ Баҳоси 2 тийин.

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини амалга оширамиз

ЙИҒИМ-ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ далаларида 4 миллион 400 минг тонналик улкан хирмон учун кураш тобора авж олмоқда. Бу курашдан ҳеч кимнинг четда қолгиси келмайди. Урганч районидаги Охунбобоев номли, Бўнадаги Ҳамза номли колхозларида ҳам худди шундай. Бу хўжаликларда ҳамма далага отланган. Кўпминг килограммчилар ҳаракати янада кучайиб кетди. Юқоридаги суратда: Урганчдаги Охунбобоев номли колхознинг чевар теримчиси Тўхтажон Давлетова. У ҳар куни 170 — 190 килограммдан пахта теряпти. Пастдаги суратларда эса Бўка районидаги Ҳамза номли колхознинг моҳир механизаторлари Нусрат Сангинов ва Тоҳир Ғафуров ўртоқларни кўриб турибсиз. Ҳар иккала механизатор ҳам машина теримида пешқадамликни қўлдан бермаётир.

И. Исмоилов ва А. Тўраев фотолари.

КПСС XXIV съезди шарафига

ИШЧИЛАР СИНФИ ЯНГИ МАРРАЛАРНИ БЕЛГИЛАДИ

ПАХТАКОР БИЛАН ЁНМА-ЁН

МАҲСУЛОТНИ ҚАЙТА ИШЛОВЧИ САНОАТ ТАРМОҚЛАРИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ОШИРИЛГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Бир қанча саноат министрликларида коллегияларнинг кенгайтирилган мажлислари бўлиб ўтди. Коллегия мажлисларида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев иштирок этган республика партия активи йиғилишининг якунлари кўриб чиқилди. Ўртоқ Л. И. Брежнев республика партия активи йиғилишида республика партия ташкилоти беш йилликнинг якунловчи йили топшириқларини муваффақиятли бажаради, деб ишонч билдирган эди.

Ўзбекистон пахтакорлари давлатга 4 миллион 400 минг тонна пахта топширамиз, деб оширилган социалистик мажбурият олдилар. Пахтакорларнинг ана шу мажбурияти пахта тозалаш саноати ходимлари олдига ҳам жиддий вазифалар қўяди. Бу тармоқ меҳнаткашлари ишни шундай ташкил этишлари керакки, етиштирилган мўл пахта ҳосили узлуксиз қабул қилиб олинсин, нес-нобуд қилинмасдан сақлансин ва ундан аъло сифатли маҳсулот тайёрлансин.

Пахта тозалаш саноати министрлигининг коллегияси пахтани қайта ишлаш учун мавжуд бўлган ҳамма ишлаб чиқариш қувватларидан жула яхши фойдаланиш чораларини кўради. Шу мақсадда бир кеча-кундузда 220 тонна тола ва бошқа аъло сифатли маҳсулотлар тайёрлаётган ҳамда пахта тозалаш корхоналарининг пешқадами бўлган Бухоро пахта заводининг иш тажрибаси кенг ёйилади.

Пахтакорлардан ибрат олиб, ўз зиммасига янги оширилган социалистик мажбуриятлар олган пахта заводлари ва тайёрлаш трестларининг ташаббуси маъқулланди. Йиллик планга қўшимча тарзда 35 миллион сўмлик маҳсулот сотилади, бу илгариги мажбуриятдагига нисбатан 8 миллион сўмлик кўп демакдир.

Яқин орада Қашқадарё, Андижон, Фарғона ва Самарқанд областларида янги тайёрлов пунктлари қурилиши ниҳоясига етади, ҳозир ишлаб турган тайёрлов пунктларида пахтани сақлаш учун қўшимча майдонлар қуриш ва кенгайтириш ишлари тугалланади.

Шу йилнинг ўзидаёқ Самарқанд областидаги Челак, Қашқадарё областидаги Косон, Сирдарё областидаги Қўнғирот, Тошкент областидаги Қорасув, Сурхондарё областидаги Ангор пахта заводларини қуриш ва ишга тушириш учун зарур чоралар кўрилди.

Республикамизнинг ёғ-мой саноати ходимлари олдида ҳам масъулиятли вазифалар турибди. Бу тармоқ корхоналари мисли кўрилмаган миқдорда аъло сифатли техника чигитлари оладилар. Республика Озиқ-овқат саноати министрлиги коллегия мажлисида бир қатор ташкилий-техникавий тадбирларни кўрди. Шу йилнинг IV кварталида ёғ экстракция заводларининг қувватларидан фойдаланиш коэффициентини 99 процентга етказишга қарор қилинди. Бир қанча ёғ заводларида чигитни қайта ишлашни кўпайтириш тадбирлари кўрилмоқда. Йил охиригача планга қўшимча тарзда 2600 тонна ёғ тайёрланади. Тозаланган ёғ олишни кўпайтириш, нобудгарчиликларга барҳам бериш юзасидан ҳам мажбуриятлар олинди.

Консерва саноатининг меҳнаткашлари қўшимча тарзда 16 миллион шартли банка консерва ишлаб чиқариш ва йил давомида планга қўшимча тарзда 20 миллион банка консерва тайёрлаш мажбуриятини олдилар. Ихтисослаштирилган боғдорчилик-виночилик совхозларида мевалардан мўл ҳосил етиштирилди. Илгари қабул қилинган мажбуриятларга қўшимча тарзда давлатга яна 9400 тонна хўл мева топширишга қарор қилинди.

Маргарин маҳсулотлари, озиқ-овқат саломаси, чой ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш бўйича ҳам оширилган мажбуриятлар қабул қилинди. Озиқ-овқат саноати ходимлари планга қўшимча тарзда 13,8 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлашга сўз бердилар.

Республика Енгил саноат министрлигининг коллегияси ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли бажаришга қаратилган ташкилий тадбирларни тасдиқлади. 1970 йилда планга қўшимча 16.5 миллион сўмлик маҳсулот сотилади. Бу илгари қабул қилинган мажбуриятдагига нисбатан 1,7 миллион сўм ортиқдир. Ялпи маҳсулотнинг шу йил мобайнида кўпайишига меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига эришилади. Министрликка қарашли айрим корхоналарнинг ишини яхшилаш тадбирлари белгиланди. Масалан, Тошкент тўқимачилик комбинатида смена коэффициенти 2,3 га етади. Бу эса қўшимча тарзда анчагина калава ва газлама тайёрлашга имкон беради. Намангандаги шойи ва костюмбоп газламалар комбинатида газлама тўқиш 600 минг метр кўпаяди.

Енгил саноат корхоналарининг ходимлари пахтакорлар учун иссиқ кийим, пойафзал ва қулоқчин ва бошқа буюмлар тайёрлаб бериш планини анча ортиғи билан адо этадилар.

Республика партия активи йиғилишининг якунлари Гўшт-сут ва Маҳаллий саноат министрликларининг коллегияларида ҳам муҳокама қилинди. Юбилей йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш юзасидан оширилган мажбуриятлар қабул қилинди.

Коллегияларнинг кенгайтирилган мажлисларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва касаба союзлари республика комитетларининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

ҚАҲРАМОННИНГ ЖАСОРАТИ

АНДИЖОН. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Исомиддин Арабов Улуғ Ватан урушидан икки оёғидан айрилиб келганида ҳамқишлоқлари энди ишга ярамайди, деб ўйлашган эди. Аммо иродали жангчи ногиронликни бўйнига олмади, далага чиқди, звено бошлиғи бўлиб ишлади. Пахта терими мавсумида эса белига этак боғлаб тонна-тонна пахта терди. Унинг довруғи элга ёйилди. Йиллар ўтган сайин И. Арабов моҳир механизаторлигини намойиш қилди. Партия ва ҳукуматимиз унинг бу ажойиб меҳнатларини муносиб тақдирлаб, унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берди.

Исомиддин Арабов ҳар йили пахта теримида қатнашиб, бошқаларга ибрат бўлаяпти. Избоскан районидаги Калинин номли колхозда бултур 23 тонна пахта терган эди.

Улуғ Ватан уруши инвалиди Исомиддин Арабов қўлда пахта териш қанчалик машаққат эканини сезди. Шунинг учун машҳур теримчи машинада пахта теришни ўрганди. И. Арабов Қишлоқ хўжалигини механизациялаш билим юртининг механик-ҳайдовчилар тайёрлаш олти ойлик курсини битирди ва бу йил биринчи марта «Ўзбекистон» маркали машинада пахта тера бошлади.

А. ҚУРОНБОЕВ.

МЕТАЛЛ, ЎҒИТ, ТОЛА КЎПАЯДИ

Қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати, Навоий химия комбинати ва Бухоро пахта тозалаш заводи республикамиздаги илғор корхоналардан ҳисобланади. Бу коллективлар Ленин юбилейи шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, катта муваффақиятларни қўлга киритдилар, планга қўшимча бир неча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Улар КПСС Марказий Комитети Пленумининг партия XXIV съездини чақириш ҳақидаги қарорини зўр меҳнат кўтаринкилиги билан кутиб олдилар. Съезд шарафига социалистик мусобақани қизитиб, зиммаларига оширилган мажбуриятлар олдилар. Бугун ана шу илғор коллективларнинг янги мажбуриятлари билан танишасиз.

ҚИЙИН ЭРИЙДИГАН ВА ИССИҚҚА ЧИДАМЛИ МЕТАЛЛАР КОМБИНАТИ

Беш йиллик план шу йил 20 ноябргача адо этилиб, планга қўшимча бир неча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади; янги техникани жорий қилиш, ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш, рационализаторлик таклифларини, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планларини ва бошқа тадбирларни амалга ошириш ҳисобига меҳнат унумдорлиги 32 процент оширилади; бу йил 1 миллион 550 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинади; янги техника ва илғор технологияни, рационализаторлик таклифларини жорий этиш туфайли йилига 660 минг сўм миқдорида иқтисодий тежам олинади; тўртинчи ва бешинчи цехлардаги чиқинди сувларни яна ишлатиб қишлоқ хўжалигига 2 минг тонна минерал ўғит ва корхона эҳтиёжлари учун бир неча юз тонна натрий селитраси етказиб берилади.

Қийин эрийдиган қотишмалар Бутуниттифоқ илмий тадқиқот институтининг Чирчиқдаги филиали билан ҳамкорликда маҳсулот сифатини яхшилаш ва металл олишни кўпайтириш мақсадида молибден ва кремнийдан олинган вольфрам эритмасини узлуксиз тозалаш жараёнини ўзлаштиришга қарор қилинди; қотишмаларни вакуум йўли билан ҳосил қилиш жараёни ўзлаштирилади.

Вольфрам штабиклари, газ тозалаш, чиқинди сувлардан фойдаланиш бўйича янги қувватлар ишга туширилади; трансформатор-мой хўжалиги йўлга қўйилади.

Коллектив шу билан бирга 280 ўринли боғча-ясли биносини қуриб фойдаланишга топшириш, спорт иншоотларининг дастлабки навбатини қуриб битказиш, пахта йиғим-теримида Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли оталиқдаги колхозга амалий ёрдам бериш мажбуриятини олди.

НАВОИЙ ХИМИЯ КОМБИНАТИ

Маҳсулотни реализация қилиш йиллик плани 25 декабрда бажарилади; пландан ташқари 38 минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқарилади; рўзғорбоп товарлар ишлаб чиқариш йиллик плани учинчи кварталда бажарилади; техника-иқтисодий кўрсаткичларни яхшилаш ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини ошириш ҳисобига планда белгиланганидан ташқари 350 минг сўм фойда олинади.

Белгиланган ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириб, Шчекино химия комбинати коллективининг тажрибаси асосида ишлаб, меҳнат унумдорлигини планда кўрсатилганидан 6 процент оширишга қарор қилинди.

Рационализаторлик таклифларининг жорий қилинишидан камида йилига 600 минг сўмлик шартли тежам олинади; меҳнатни илмий ташкил этишнинг тўртта плани жорий этилишидан 130 минг сўмлик иқтисодий самара олинади; ускуналарни тўла ишлатиш ҳисобига 16 миллион киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинади.

Коллектив оталиқдаги «Коммунизм» колхозига пахта йиғим-теримида ва «Октябрь 50 йиллиги» совхозига сабзавотларни йиғиштириб олишда фаол ёрдам беради.

БУХОРО ПАХТА ТОЗАЛАШ ЗАВОДИ

Йиллик план барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича шу йил 7 ноябрда бажарилади; пландан ташқари 5 минг тонна пахта толаси, 100 тонна момиқ ишлаб чиқарилади; планга қўшимча 5,5 миллион сўмлик маҳсулот сотилади, давлат стандарти нормаси бўйича пахта толасини 70 процент, пахта момиғини 85 процент миқдорида ишлаб чиқариб, планга қўшимча 380 минг сўм фойда олинади; меҳнат унумдорлиги 3 процент оширилади. Меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш, толани тўғри тойлаш ва сақлаш ҳисобига 210 тонна пахта тежалиб, ундан 70 тонна тола ва 7 тонна момиқ ишлаб чиқарилади.

Меҳнат унумдорлигини ошириш, сермеҳнат ва оғир ишларни механизациялаш мақсадида бунтни механик равишда бузадиган мослама жорий этилади. Бу механизм пахтани пневмотранспортга етказиб бериб туради. Шунингдек, чигитни ортадиган механизм қўлланилади. Бригадаларнинг смена қабул қилиш ва топшириш муддати ҳар кеча-кундузда 15 минут қисқартирилиб. Бу билан қўшимча равишда йилига 96 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш имконияти туғилади; 50 нафар малакали мутахассис тайёрланади. 40 нафар инженер-техник ходимнинг ва 80 ишчининг малакаси оширилади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди очиладиган куни коллектив тежалган хом ашё ва материаллар ҳисобига бир смена ишлаб беради.

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ

САМАРҚАНД. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Каттақўрғон районидаги «Ленинизм» колхозининг Жуманазар Нурназаров бошлиқ бригадаси аъзолари областда биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш планини бажардилар. Ҳар гектар ердан ҳозирдаёқ кўзда тутилганидан 3 центнер зиёд хирмон кўтарилди.

Чўлқуварлар ҳосилдорликни биринчи йилдаёқ гектар бошига 20 центнерга етказишга аҳд қилдилар. Ҳар куни икки процентдан пахта тайёрланяпти. Ҳафиза Ботирова, Нарзибиби Файзиева, Тошой Умарова, Норбуви Саидова каби чевар теримчилар хирмонга 150-200 килограммдан пахта тўкяпти.

МАМЛАКАТДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Пахтакор республикаларда ҳосил йиғим-терими тобора авж олмоқда. 15 сентябрга бўлган маълумотларга қараганда Озарбайжон ССР кейинги бир кунда йиллик планнинг 3,4 проценти миқдорида пахта топширди. Бу республикада йиллик план 46,2 процент адо этилди. Туркманистон пахтакорлари ҳам суръат отини қамчилаб бир кунда 3.3 процент пахта тайёрланишига эришдилар ва йиллик планни 37 процент адо этдилар.

Тожикистон ССР кейинги бир кунда 1,5 процент, мавсум бошидан буён 14.8 процент, Ўзбекистон ССР бир кунда 1,6 процент, мавсум бошидан буён 12,6 процент, Қозоғистон ССР бир кунда 1 процент ва мавсум бошидан буён 6.9 процент, Қирғизистон ССР бир кунда 0.2 процент, мавсум бошидан буён 0,8 процент миқдорида пахта тайёрладилар.

Иттифоқдош республикаларда кейинги бир кунда 1,8 процент пахта топширилди. 15 сентябрга қадар мамлакатга 953 минг 200 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Бу, йиллик планнинг 16,5 процентига тенгдир.

Барча республикаларда пахта териш ва давлатга топшириш суръатлари ўтган йилдагига нисбатан анча баланд. Бултур худди шу вақтга қадар Иттифоқимизда пахта тайёрлаш йиллик плани 1,1 процент бажарилган эди. Ҳозир пахта топширишда 1969 йилнинг шу давридагидан 15,4 процент олдинда бормоқдамиз.

4.400.000 ТОННА УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлаш ва дефолиациянинг бориши тўғрисида 1970 йил 16 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Областлар	Топширилган пахта: Бир кунда	Топширилган пахта: Мавсум бошидан буён	Шу жумладан, машина терими: Бир кунда	Шу жумладан, машина терими: Мавсум бошидан буён	Дефолиация қилинган майдон (гектар ҳисобида)	Планнинг бажарилиш проценти
Бухоро	3,67	45,50	2,84	17,30	104266	94,8
Қашқадарё	3.30	33,58	3,04	13,78	68593	131,9
Сурхондарё	1;89	16.87	1,03	3,70	81573	90,6
Хоразм	1,93	14,44	0,07	0,11	47555	95,1
Андижон	1,77	12,63	0,07	0,11	20786	21,4
Фарғона	1,50	12,47	0,14	0.15	21378	18,4
ҚҚ АССР	1,59	12,30	—	—	76205	76,2
Наманган	1,40	8.85	0.23	0,52	19003	28.8
Тошкент	1,32	5,64	0,85	2,09	149526	106,8
Самарқанд	0,98	4,62	—	0,03	31421	29,4
Сирдарё	0,52	2,22	0.24	0,46	230732	107,8
Республика бўйича:	1.71	14,27	0.60	2.49	851038	74.5
Шу жумладан ингичка толали пахта:						
Сурхондар	2,06	23,83				
Қашқадарё	2,43	21,83				
Бухоро	0,69	8,89				
Республика бўйича:	1.88	20,52				

МАШИНАДА КИМ ҚАНЧА ПАХТА ТЕРДИ?

Абдусаттор ҚУРБОНОВ, Сурхондарё область Шеробод районидаги Ленин номли совхоз механик-ҳайдовчиси; 240 тонна.

Робия МУҲАММАДИЕВА, шу совхознинг механик-ҳайдовчиси. 90 тонна.

Чинни ХУДОЁРОВА, шу совхознинг механик-ҳайдовчиси, 76 тонна.

Адиз ЖУМАЕВ, Бухоро область Когон районидаги Калинин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси. 100 тонна.

Розия АЛЛАЕВА, Бухоро область Свердлов районидаги «Ленинград» колхозининг механик-ҳайдовчиси. 92 тонна.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

Шанбалиқ маблағи сарфи

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигида анчагина маблағ тўпланди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республикада тўпланган шундай маблағни соғлиқни сақлаш ишларини яхшилаш ва ёшларга ҳунар-техника таълими беришни кенгайтиришга сарфлаш ҳақида қарор қабул қилди. Шу маблағнинг 1,55 миллион сўми Тошкент шаҳар ижроия комитети ихтиёрига берилди. Бу маблағ Юнусобод массивида болалар касалхонаси қурилишига сарфланади. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ҳунар-техника таълими давлат комитети ихтиёрига ўтказилган 1,05 миллион сўм ўқув юртларига ётоқхоналар қуриб бериш учун ишлатилади.

Тошкент шаҳар ижроия комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ҳунар-техника таълими давлат комитетига шанбалик маблағи билан тикланадиган объектларни белгиланган муддатларда қуриб бериш топширилди.

Халқ манфаати йўлида

Кейинги йилларда маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва хўжалик молларининг янги хилларини тайёрлашни ўзлаштириш борасида анчагина ишлар қилинди. 1967—1969 йилларнинг ўзида бундай маҳсулотлар ишлаб чиқариш 39,5 миллион сўмлик кўпайди. Химия, енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарида аҳолининг эҳтиёжи учун зарур бўлган буюмлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришга қаратилган катта тадбирлар амалга оширилянти.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети яқинда шу масалани муҳокама қилди. Қилинган яхши ишлар таъкидлаб ўтилди. Шу билан бирга, аҳоли эҳтиёжи учун маданий-маиший ва хўжалик буюмлари тайёрлаб чиқаришни тағин ҳам кенгайтириш имконини берадиган резервлардан тўла фойдаланилмаётганлиги таъкидланди. Баъзи министрликлар, муассасалар ва саноат корхоналари маҳсулотларнинг хилларини кўпайтириш, сифатини яхшилашга етарлича эътибор бермаяптилар.

Республика Министрлар Совети министрликлар, муассасалар билан келишилган ҳолда 1970 йилда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни кўзда тутилганига қараганда 3671 минг сўмлик кўп тайёрлаш ҳақида қарор қабул қилди. Бунинг учун зарур маблағлар ажратилди. Келгуси йилда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни тағин ҳам кўпайтириш тадбирлари белгиланди.

Маиший хизмат кўрсатувчилар низоми

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Уларни бошқариш ва корхоналар ишини ташкил қилишни янада яхшилаш мақсадида Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим қилинган Низом тасдиқланди. Низом республика областлари, Тошкент шаҳри ижроия комитетларининг аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармалари учун иш қўлланмаси бўлиб саналади.

Низомда таъкидланишича, маиший хизмат кўрсатиш бошқармалари область ва шаҳар ижроия комитетлари қарамоғида ташкил этилади ҳамда уларнинг фаолияти меҳнаткашлар депутатлари Советлари томонидан бошқариб турилади. Бошқармалар республика Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги ихтиёрида бўлади. Маиший хизмат кўрсатиш бошқармалари СССР ва Ўзбекистон ССР қонунларига амал қилган ҳолда ишлайди. Низомда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармалари фаолиятига оид зарур кўргазмалар берилган.

Колхозларга тавсиянома

Колхозчиларнинг жамоат ишлаб чиқаришини тағин ҳам ривожлантиришдан моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида бир қанча тадбирлар амалга оширилмоқда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди қарорлари асосида қайта ишланган, республика колхозчилар Совети томонидан қараб чиқилиб, СССР Министрлар Советининг Меҳнат ва иш ҳақи давлат комитети, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги билан келишиб тузилган, Ўзбекистон ССР колхозларида иш ҳақи тўлаш ҳақида тавсиянома ишлаб чиқилган эди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети бу тавсияномани маъқуллади.

Тавсияномада колхоз правлениеларига колхозчилар, маъмурий-бошқарув штатлари ва хизмат кўрсатувчи шахсларга иш ҳақи тўлаш тартиби тақдим қилинади. Республика Қишлоқ хўжалиги министрлигига, унинг жойлардаги органларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига колхозчиларга экономикани тағин ҳам юксалтириш, иш ҳақи тўлаш ва меҳнатни ташкил қилиш, маъмурий-бошқарув аппарати ходимларига ва хизмат кўрсатувчиларга сарфланадиган маблағларни тежашда ёрдам бериш топширилди.

Бойсун истиқболи

Бойсун райони 1965 йилда ташкил қилинган эди. Ўшандан буён район экономикаси ва маданиятини ривожлантириш соҳасида анчагина муваффақиятлар қўлга киритилди. Тўрт йил мобайнида қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг ҳажми 35 процент кўпайди. Ғалла, гўшт ва бошқа хил маҳсулотлар тайёрлаш ҳам йилдан-йилга ортиб бормоқда. 1966—1969 йилларда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантиришга 5,7 миллион сўм капитал маблағ сарфланди. Маҳаллий саноат юксалмоқда. Ғишт заводи қурилмоқда. Маҳаллий саноат комбинати ҳузурида тўқиш ва мебель цехлари тикланяпти.

Район марказида анчагина уй-жой бинолари, мактаблар ва маданий-маиший объектлар қурилди. Водопровод линиялари бунёд этилди. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг иши анча яхшиланиб бормоқда. Лекин Бойсун район ижроия комитети хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишда мавжуд имкониятлар ва резервлардан тўла фойдаланмаётир. Район хўжаликларини интенсив равишда ривожлантириш учун зарур тадбирлар кўрилмаяпти.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу масалани кўриб чиқди. Қабул қилинган қарорда районда қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларини ривожлантириш ва капитал қурилишни тезлаштиришга район ташкилотларининг эътибори жалб қилинган. Қарорда Бойсун районининг ривожланиш истиқболлари белгиланди. Мактаб ва мактабгача болалар муассасалари тармоғи кенгайтирилади. Маданий-маиший объектлар кўпаяди. Янги йўллар барпо қилинади. Марказдан узоқ бўлган аҳоли пунктларида савдо ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирлари амалга оширилади.

Фотолавҳалар

Суратларда (юқоридан пастга) Тошкентдаги «Учқун» тўқимачилик-галантерея фирмасининг ишчиси Фарида Пирмуҳамедова, «Ўзбексельмаш» заводининг бригада бошлиғи Дмитрий Кудренко, «Сибэлектромонтаж» трестининг Тошкентда ишлаётган ишчиларидан Роза Тиччина ва Михаил Самохинларни кўриб турибсиз. Бу илғор ишчилар КПСС XXIV съезди шарафига зиммаларига оширилган мажбурият олишган. Смена топшириқларини ортиғи билан адо этмоқдалар.

М. Нуритдинов фотолари.

ПАРТИЯ ТОПШИРИҒИ

Партия топшириғи — бу энг аввало одамлар билан, кадрлар билан ишлаш демакдир. Партиявий топшириқ коммунистларнинг активлиги ва ташаббускорлигини оширишнинг, топширилган иш учун масъулият ҳиссини кучайтиришнинг энг муҳим воситасидир.

КПСС XXIII съезди, партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVIII пленуми партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрларда топширилган иш учун масъулиятни ошириш ҳақидаги кўрсатмаларига амал қилиб, район партия ташкилоти партиявий топшириқларнинг роли ва моҳиятини ҳар бир коммунист онгига чуқур сингдириш ва уларда топширилган иш юзасидан масъулиятни ошириш тадбирларини кўриб келаётир.

«Ҳар бир коммунистда партия топшириғи бўлсин!» Қувасой цемент комбинати партия ташкилоти ўз фаолиятида ана шунга амал қилади. Комбинат партия ташкилоти ҳисобида 215 коммунист туради. Улар 15 та цех партия ташкилотига уюшганлар. Коммунистларнинг ҳаммасида партия топшириғи бор.

Партия комитети ва цех партия ташкилотлари ҳарбир коммунистга топшириқни пухта ўйлаб беришади. Бунда уларнинг ишчанлик фазилатлари, қобилияти ва ҳоҳишлари алоҳида ҳисобга олинади. Коммунистлардан А. Т. Козиков, Х. Лутфуллаев, А. Латипов, В. В. Косовягин, Н. Г. Куйбишева, Ф. Жемилова каби ўртоқлар топшириқларни бажонидил бажаришлари билан катта обрў қозондилар.

Комбинат коллективи бир неча йилдан буён ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли бажариб, Қурилиш материаллари саноати министрлиги корхоналари орасида пешқадамлик қилмоқда. Бу корхонага КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети, ВЦСПСнинг эсдалик Байроғи топширилган. Комбинат СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг бир неча бор кўчма Қизил байроғини ҳамда пул мукофотини олишга сазовор бўлди. Комбинатда ҳозир КПСС XXIV съезди шарафига социалистик мусобақа авж олиб кетди.

Бундан икки йил илгари Қувасойдаги 14-ғишт заводлари бошқармаси корхоналарида ойлик планлар сурункасига бажарилмас эди. Бошқарма давлатга фойда ўрнига нуқул зарар келтирарди. Ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг таннархи қимматга тушар эди. Сифатсиз ва брак маҳсулот ишлаб чиқариш авж олган эди.

Бу аҳвол район партия комитетини ташвишга солди. Корхона фаолияти чуқур ўрганилди. Маълум бўлишича, бу ерда инженер-техник ходимлар, ишчилар ўртасида меҳнат интизоми бўшашиб кетган, айрим раҳбар ходимлар ва коммунистлар топширилган иш учун масъулият ҳиссини сезмай қўйишган. Район партия комитети бошқармадаги аҳволни яхшилаш учун қатор чораларни кўрди. Шу чоралар орасида партия топшириғининг роли ва моҳиятини ҳар бир коммунист онгига чуқур сингдириш тадбирлари ҳам бор эди. Бошқарма коммунистларига уларнинг қобилияти ва имкониятларига қараб партиявий топшириқлар берилди. Бу топшириқларнинг бажарилиши мунтазам суратда назорат қилиб турилди.

Коммунистлар активлигининг оширилиши ва уларнинг шахсий намуна кўрсатишлари корхонани қолоқликдан олиб чиқишда асосий омил бўлди. Ғишт заводлари бошқармасида 1969 йил муваффақиятли якунланди. Шу йилнинг 6 ойлик плани ҳам муддатидан илгари ошириб бажарилди. Бошқарма бўйича ярим йиллик пландан ташқари 4 миллион 696 минг дона пишиқ ғишт ишлаб чиқарилди.

Бу мисол ишнинг муваффақияти энг аввало кадрларга боғлиқ эканлигини яққол кўрсатиб турибди. Агар партия ташкилоти ҳар бир коммунистни партия ҳаётига актив жалб этса, ишни тўғри тақсим қилса, шубҳасиз ишлаб чиқаришда катта муваффақиятларга эришилади. Қува районида коммунистларга доимий ва мавсумий партия топшириқлари бериб, унинг бажарилишини мунтазам текшириб туриладиган, шу орқали халқ хўжалиги топшириқларининг ортиғи билан бажарилишига эришаётган партия ташкилотлари жуда кўп.

Мана шулардан бири Энгельс номли колхоз партия ташкилотидир. Колхоз бир вақтлар иқтисодий жиҳатдан камқувват, ҳосилдорлиги паст хўжалик эди. Колхозга катта ҳаёт тажрибасига эга бўлган, колхоз экономикасини яхши биладиган коммунист Мамараҳим Раҳматов раис ва Мўттихон Ҳасанова партия комитетига секретарь қилиб сайланганидан кейин, улар кишиларни топширилган иш учун юксак масъулиятни сезиш руҳида тарбиялай бошладилар. Ташкилот ҳисобидаги коммунистларнинг ҳаммасига ўзларига яраша вазифа топширилди. Мана ҳозир колхоз ишлаб чиқариши илдам ривожланмоқда.

Район партия комитети бошланғич партия ташкилотларида коммунистларга партия топшириғи беришнинг аҳволи ва уни янада яхшилаш ҳақида ғамхўрлик қилмоқда. Райком бюроси яқинда Ленин номли, Калинин номли, Охунбобоев номли колхоз партия ташкилотларининг бу борадаги фаолиятини муҳокама қилди ва муҳим тадбирлар белгилади. Муҳокамалар ва текширишлар шуни кўрсатмоқдаки, бу соҳада айрим партия ташкилотлари старли иш қилмаётир. Калинин номли колхозда коммунистларга ишлаб чиқаришга оид топшириқлар бериш кўзда тутилмаган. Ҳолбуки, бу партиявий ишнинг муҳим қисмидир. Ишлаб чиқариш топшириғи хўжалик планларини бажариш, янги кишини тарбиялаш ва коммунистик ижтимоий муносабатларни шакллантириш учун курашда катта аҳамият касб этади. Район партия комитети Калинин номли колхоз партия комитетига (секретари ўртоқ Х. Каримов) йўл қўйилган камчиликларни кўрсатиб, уни тугатиш йўлларини белгилаб берди.

Яна бизда шундай партия ташкилотлари ҳам борки, уларда бировлар топшириқнинг тагида қолиб кетса, бошқа бировлар бирон топшириққа эга бўлолмайди. «Фарғона» колхози партия комитети (секретари ўртоқ Х. Бойбуваев) фаолиятида ана шундай фактлар учради. Коммунист Топиболди Йўлдошевга тўртта партиявий топшириқ берилган. Лекин у шу топшириқларнинг биронтасини ҳам ёлчитиб бажармаяпти. Айрим коммунистларга эса бирорта ҳам топшириқ берилмаган.

«Ленинизм» колхози партия ташкилотининг секретари (ўртоқ М. Йўлдошев) ишни тақсимлаш вақтида юқори партия органларининг топшириқларини, коммунист меҳнаткашларнинг оммавий ташкилотларида нечоғли бандлигини ҳисобга олмаяпти. Натижада район Советининг депутати бўлган бир кишига ҳам агитаторлик, ҳам пропагандистлик, ҳам халқ контроли группаси аъзолиги вазифасини топширган. Жамоат ишлари учун вақти етишмайдиган кишилар кўпинча бу ишларни иш вақтида олиб борадилар. Ҳолбуки, партия жамоат топшириқларини иш вақти ҳисобига бажариш каби практикани бир қанча қарорларда қоралаган.

Ҳар бир коммунистни партия ҳаётига актив жалб этиш, кадрларда ўзларига топширилган иш учун масъулиятни ошириш КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларида кўрсатилган улуғвор вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлашда шубҳасиз катта роль ўйнайди.

О. АЛИХОНОВ,
Ўзбекистон КП Қува район комитетининг биринчи секретари.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Ўзбекистон ССР районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1970 йил 16 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Мавсум бошидан буён тайёрланган пахта	Шу жумладан машинада терилган пахта
БУХОРО ОБЛАСТИ		
Бухоро	61,50	27,79
Қоракўл	54,89	28,65
Ромитан	54,45	29,46
Шофиркон	49,54	9,88
Свердлов	48,67	16,71
Вобкент	43,09	14,50
Коғон	41,76	15,56
Ғиждувон	41,44	12,82
Конимех	23,80	1,82
Навоий	12,94	1,34
ҚАШҚАДАРЕ ОБЛАСТИ		
Яккабоғ	40,31	9,89
Косон	39,61	30,77
Ғузор	38,36	10,02
Қарши	34,89	19,73
Китоб	31,32	8,46
Қамаши	29,37	4,90
Шаҳрисабз	28,57	9,03
Чироқчи	25,81	7,85
СУРХОНДАРЕ ОБЛАСТИ		
Термиз	22,59	2,67
Шеробод	21,06	14,11
Жарқўрғон	18,82	5,53
Шўрчи	15,69	1,45
Денов	14,78	0,16
Сариосиё	14,64	0,21
Гагарин	14,58	16,36
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Янгиариқ	17,24	0,22
Хива	16,66	0,02
Ҳазорасп	14,16	0,06
Шовот	14,01	0,01
Қўшкўпир	13,92	—
Урганч	12,39	0,10
Гурлан	12,01	0,28
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Андижон	18,98	—
Балиқчи	17,37	—
Ленин	15,18	—
Бўз	15,17	1,43
Москва	12,91	—
Избоскан	12,87	—
Хўжаобод	9,17	—
Қўрғонтепа	2,43	—
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Киров	19,60	0,38
Ленинград	15,95	0,11
Ўзбекистон	15,38	0,57
Бағдод	15,12	—
Қува	10,50	—
Риштон	10,31	—
Охунбобоев	8,60	—
Олтиариқ	8,10	—
Фарғона	3,82	—
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
Тўрткўл	19,24	—
Хўжайли	18,89	—
Беруний	18,76	—
Амударё	14,85	—
Қўнғирот	6,39	—
Нукус	5,75	—
Шуманай	4,92	—
Чимбой	4,68	—
Кегайли	4,18	—
Тахтакўпир	3,49	—
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Поп	14,64	025
Наманган	12,00	0,05
Учқўрғон	9.83	0.01
Уйчи	8,84	—
Янгиқўрғон	6,55	—
Задарё	5,52	3,48
Чуст	3,09	—
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
Бўка	7,47	2,66
Бекобод	5,90	0,99
Оққўрғон	5,87	4,38
Урта Чирчиқ	5.34	1,13
Оржоникидзе	5,33	—
Янгийўл	5,02	—
Юқори Чирчиқ	0,92	—
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Иштихон	9,08	—
Каттақўрғон	5.63	0,27
Пастдарғом	5,26	—
Нарпай	4.98	0,02
Самарқанд	4.69	—
Хатирчи	4,51	—
Оқдарё	3,83	—
Булунғур	2,40	—
Пайариқ	1,97	—
Ургут	1,86	—
Ғаллаорол	—	—
СИРДАРЕ ОБЛАСТИ		
Жиззах	12.23	2,87
Сирдарё	2,79	0,16
Киров	2,27	0,01
Янгиер	1,97	0,43
Боёвут	1,70	0,01
Гулистон	1,60	0,05
Мирзачўл	1,33	1,69
Еттисой	1,10	—
Пахтаорол	0,79	—
Пахтакор	0,47	0.64
Ильич	0,23	0,12

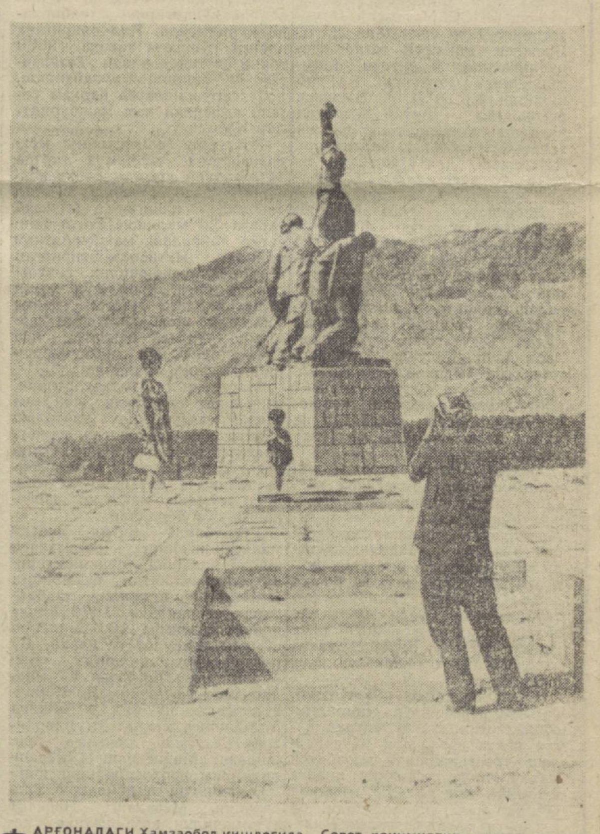

ФАРҒОНАДАГИ Ҳамзаобод қишлоғида Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш йилларида босмачиларга қарши курашган қизил аскарлар хотирасига ёдгорлик ҳайкали ўрнатилган. Суратда: ёдгорлик ҳайкалининг кўриниши.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

МУКОФОТЛАР МУБОРАК

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

О. ИБРОҲИМОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Театр санъатини ривожлантиришдаги катта хизматлари ҳамда юксак ижрочилик маҳорати учун И. Охунбобоев номидаги Андижон область ўзбек музикали драма ва комедия театрининг артисти Ойсар **Иброҳимовга** «Ўзбекистон ССР халқ артисти» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1970 йил, 15 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Д. АБДУЛЛАЕВАГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбек рақс санъати соҳасидаги хизматлари учун Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбекистон давлат филармонияси балетининг ҳамда Қори Ёқубов номидаги Ўзбекистон давлат эстрадасининг артисти Дилбар **Абдуллаевага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1970 йил, 15 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«ПРАВДА» ГАЗЕТАСИ НОМИДАГИ ҚЎҚОН ХОТИН-ҚИЗЛАР ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Педагог кадрлар тайёрлаш ишида эришган муваффақиятлари учун ва ташкил этилганига 50 йил тўлганлиги муносабати билан «Правда» газетаси номидаги Қўқон хотин-қизлар педагогика билим юрти Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1970 йил 16 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Республика озиқ-овқат саноатида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Қўқон нон комбинатининг директори Ислом **Усмонов** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Партия, совет органларида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги ва халқ маорифини ривожлантиришдаги хизматлари учун Самарқанд область халқ маорифи бўлимининг мудири Раббим Зиёевич **Ортиқов** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўрмон ходими» деган фахрий унвон белгиланди.

БОБОТОҒ ПИСТАСИ

Бобототғ пистаси иттифоқимиздагина эмас, чет мамлакатларда ҳам машҳур. Писта фақат озиқ-овқат маҳсулоти бўлибгина қолмай, саноатда ҳам катта аҳамиятга эга.

Шу кунларда Боботоғ ён бағирларида пистанинг ғарқ пишган чоғи. Шўрчи районидаги Боботоғ ўрмон хўжалигининг Файзава участкаси ишчилари кунига 150-160 килограммдан писта термоқдалар.

Участка ишчилари бу йил она-Ватанга 11 тонна писта топширишга аҳд қилишган. Ҳозиргача план 90 процент бажарилди.

А. ЖУМАЕВ,
Э. МУҲАММАДИЕВ.

РЕДАКЦИЯ ЁРДАМ ҚИЛДИ

Газетхонлардан келган хатларнинг бирида Калинин районидаги Ленин номли колхознинг «Ёш ленинчи» участкасида ўқувчилар кўплигига қарамай, мактаб саккиз йиллик экани ҳақида ёзилган эди. Редакциянинг аралашуви билан Калинин район халқ маорифи бўлими Ленин номли колхознинг «Ёш ленинчи» участкасидаги мавжуд 47-саккиз йиллик мактабда 9-синф очди.

* * *

Сирдарё районидан келган хатларнинг бирида шу райондаги Свердлов номли колхозда хўжалик устави бузилаётгани хабар қилинган эди.

Редакциянинг илтимоси билан ушбу хат юзасидан Сирдарё район партия комитети текшириш ўтказди. Текширишда хатда келтирилган факт тасдиқланди. Колхозчилар томонидан 5,82 гектар ерга ортиқча экилган томорқа колхоз правлениеси мажлисида муҳокама қилиниб, колхоз фойдасига ўтказилди. Шунингдек, бундан буён колхоз уставининг бузилмаслигига қаратилган тадбирлар белгиланди.

Совет қишлоғида ишлаб чиқариш, маданий-маиший ва уй-жой қурилишининг суръати ва кўлами тобора ошиб бормоқда. Қишлоқдаги қурилиш халқ хўжалигининг катта тармоғи бўлиб қолмоқда...

(Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИДАГИ ДОКЛАДИДАН).

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ЖАМОЛИ

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

СЪЕЗДДАН — СЪЕЗДГАЧА

Партиямизнинг ўтган XXIII съездидан буён ҳаётимизда, совет қишлоғи, унинг меҳнатсевар кишилари турмушида улкан ўзгаришлар юз берди. Янги-янги қишлоқлар барпо этилди, дала меҳнаткашлари турмушига бир талай янгиликлар, қулайликлар кириб келди. Қишлоқ кишиларининг психологиясида, маънавий қиёфасида ҳам туб ўзгаришлар содир бўлди. Буларнинг ҳаммаси Коммунистик партиямизнинг совет кишилари турмуш даражасини юксалтириш, фаровонлигини ошириш, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги туб тафовутларни бартараф қилиш соҳасидаги ғоялари муваффақият билан амалга ошаётганини исботлаб турибди. Биз ушбу саҳифада Самарқанд область, Иштихон районидаги «Халқобод» колхози қишлоқлари қиёфасида сўнгги тўрт йил ичида юз берган ўзгаришлар, съезддан съездгача ўтган давр мобайнида маданий қурилиш соҳасида хўжаликда эришилган муваффақиятлар, тажрибалар ҳақида ҳикоя қиламиз. Чунки, бу хўжаликда юз берган ўсиш-улғайишлар республикамизнинг кўплаб қишлоқлари учун типик ҳолдир.

Колхоз марказида қурилган оталар чойхонаси ҳамиша гавжум. Янгича маросимлар, янгича тўйлар «Халқобод» колхози меҳнаткашлари орасида тобора кенг қулоч ёзмоқда. Суратда колхоз «Бахт уйида» никоҳдан ўтиш пайти.

У. Абдуллаев фотолари.

I. УЛҒАЙИШ

Абдурасул ота қишлоқ кезади. У ҳар куни эрталаб қишлоқ кўчаларида сайр қилишни, меҳнат қучоғига — далаларга, фермаларга, қурилиш участкаларига отланаётган ҳамқишлоқларини кўришни одат қилиб олган.

— Зап қўли гул ҳамқишлоқларим бор-да, — дейди у ғурурланиб. — Тўқайзор бўлиб ётган бу ерларни бор-йўғи тўрт-беш йил ичида бинойидек шаҳарчага айлантириб юборишди-я! Қани энди, мен ҳам ёш бўлиб қолсаму, ана шу қўли гул, янги қишлоқ яратувчилар орасида бўлсам! Афсус, ёшим ўтиб қолди. Қўлимдан келадигани— ҳамқишлоқларимни далда берувчи гаплар билан рағбатлантириш, тажрибамни ўргатиш, холос.

Абдурасул ота муюлишга етганида олдидан колхоз қурилиш бригадасининг бошлиғи Зиёд ака Умиров чиқиб қолди.

— Нималарни ўйлаб кетяпсиз, Абдурасул ота? — сўради Зиёд ака.

— Нималарни ўйлардим, сенларни-да. Одамларни, улар қилаётган ишларни кўриб ҳавасим келяпти. Эсингдами, уста Зиёд, дастлаб бу ерларга уй қуриш учун пойдевор қўяётганларингда, чор атроф чакалакзор эди. Энди қишлоқнинг ҳозирги кўркига қараб четдан келган одам унинг ўрни илгари чакалакзор бўлганига ишонмайди ҳам.

— Албатта ишонмайди. Ҳатто ўзимизнинг ҳам хотирамиздан ўчай деб қоляпти-ю. Одам боласи шунақа экан, ота Ҳамиша янгиликка, қуриш, яратишга интиларкан, ўтмиш эса ёддан кўтариларкан.

Абдурасул ота Санаев билан Зиёд ака иккаласи суҳбатлашиб, колхоз идорасига етиб қолганини пайқамай қолишди.

— Ҳайрият, раисимиз шу ерда экан, — деди Зиёд ака қувониб. — Бир оз жанжаллашиб оламиз.

— Нега? — қизиқсиниб сўради ота.

— Яна ўша эски касал — қурилиш материаллари тўғрисида!

Иккаласи колхоз раиси Жунайдулла Зубайдуллаев хонасига киришди.

— Нимага келганингизни билиб турибман, — деди раис уларни қарши оларкан қурилиш бригадирига қараб. — Ҳа, қурилиш материаллари танқислиги ишимизнинг белига тепяпти.

— Агар қурилиш материаллари сероб бўлганида, — дейди Зиёд ака афсусланиб, — уй-жойлар қурилиши икки баравар тезлашган бўларди.

Хонага колхоз активларидан яна уч-тўрт киши кириб келди. Биргаликда маслаҳатлашиб, район ташкилотлари ёғоч бергунча қараб ўтирмай, маҳаллий материаллар, чунончи қишлоқ четларидаги мирза тераклардан кесиб фойдаланишга қарор қилинди.

Биз шу гапларнинг устидан чиқиб қолдик. Абдурасул ота ҳам, раис ҳам, бу ердаги ўтирганларнинг ҳаммаси хурсанд бўлиб кетишди.

— Бу гапим камтарликка кирмаса ҳам шуни айтишим керакки, колхозимиз уй-жой қурилиши, қишлоқ маданиятини ривожлантириш соҳасида яхши тажриба тўплади. Бу тажрибани бошқалар билан ўртоқлашишга тайёрмиз. Мен шундай хўжаликларни биламанки, уларнинг имкониятлари, экономикаси бизникидан ортиқ бўлса ортиқ, лекин кам эмас. Лекин уларда маданий қурилиш унчалик ,яъни биздагидек қулоч ёзмаган. Очиғини айтсам, ҳамма гап ҳавасда экан. Одам ҳавас қилса, ўз қишлоғини обод ва гўзал кўришни хоҳласа, унинг учун ҳамма нарсани қилишга қодир.

Дарҳақиқат, ҳамма нарса ҳавасга, интилишга боғлиқ. «Халқобод» колхозида ана шундай ҳавасманд, ижодкор, яратувчи одамлар жуда кўп. Илгари одам ёлғиз ўтишдан қўрқадиган Бадай қўриғининг эндиликда фақат Иштихон районидагина эмас балки Самарқанд областида, бутун республикамизда донгдор, обод, замонавий қишлоққа айланиш боиси ҳам ана шу ҳавас, интилишдадир.

II. ТЎРТ ЙИЛЛИК ЯКУН

Партиямизнинг XXIII съезди ўтаётганда, Самарқанднинг Бадай қўриғида қишлоқ қурувчилари янги уй-жойлар жамоат бинолари учун режа сими тортишаётган эди.

— Ўшанда биз маданий қурилишга колхоз бюджетидан бор-йўғи 155 минг сўм ажратган эдик,— ҳикоя қилади колхоз экономисти Амир Аҳмедов. — Албатта унда имкониятларимиз ҳозиргидан камроқ эди. Бу йил эса маданий қурилишга 323 минг сўм ажратдик. Бундан ташқари, уй-жой қурилишида маҳаллий материаллардан фойдаланиш қурилишлар миқёсини янада кенгайтиришга имкон беряпти

Дарҳақиқат, «Халқобод» колхози ўз ғишт пишириш корхонасига, дурадгорлик устахоналарига эга Колхозда қад кўтараётган кўплаб биноларни колхоз усталарининг ўзлари қуришган. Колхоз қурилиш бригадасида йигирмага яқин мутахассис усталар бор. Дурадгор Абдуолим Яхшиев, ғишт терувчи Беркин Умрзоқов, бўёқчи Ҳалил Жабборовларнинг номини бутун қишлоқ билади. Бригада аъзолари 1966 йилдан бери ҳамқишлоқлари учун 220 та шинам уй қуриб бердилар. Шуниси ибратлики, колхоз правлениеси якка тартибда планли уй қурувчиларга яқиндан ёрдам беряпти. Уларга ўн йиллик муддат билан 2,5 минг сўмгача қарз берилмоқда. Шунингдек, якка тартибда уй қурувчиларга қурилиш материаллари билан ёрдам кўрсатиляпти Бу эса, колхоз қишлоқларининг бош план бўйича тезроқ қуриб битказилишини таъминлайди.

Колхоз қишлоғида янгидан пайдо бўлган ва аҳоли яшайдиган маҳаллалар, улкан жамоат биноларини кўриб, наҳотки, буларнинг ҳаммаси сўнгги тўрт-беш йил ичида қурилган экан деб ўйлаб қоласиз. Ҳа, булар чиндан ҳам сўнгги йилларда қурилган. Қишлоқнинг марказ ва аҳоли зич яшайдиган жойларида маиший хизмат кўрсатиш устахоналари ишга туширилди. Икки қаватли болалар комбинати, мухташам қариялар чойхонаси, икки қаватли маиший хизмат кўрсатиш комбинати, минг болага мўлжалланган янги мактаб-интернат, Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлганлар хотирасига монументал ҳайкал, замонавий дорихона... Буларнинг ҳаммаси колхоз қурувчилари, Иштихон район колхозлараро қурилиш ташкилоти азаматларининг меҳнати билан қад кўтаргандир.

«Халқобод» колхозида меҳнаткашлар учун уй-жой қуришнинг яна бир ўзига хос томони шуки, бу ерда уйлар чиндан ҳам пахтакор ёки чорвадор турмушининг ҳамма қирраларини, яшаш шароитларини ҳисобга олинган ҳолда қурилади.

— Қурувчиларимиз ихтиёрида қишлоқ шароитининг ҳамма томонларини ҳисобга олиб тузилган тўрт-беш хил лойиҳа бор,—дейди қурилиш бригадири Зиёд ака Умиров. — Янги уйларга кўчиши керак бўлган оилаларни бу лойиҳалар билан таништирамиз. Улар эса ўзларига ёққан лойиҳани танлайдилар. Қурувчиларимиз ана шу лойиҳа асосида ишга киришадилар.

Биз янги уйларда яшаётган колхозчиларнинг шарт-шароитлари билан, турмуши билан танишдик. Уларнинг ҳаммаси ҳам колхоз қуриб берган уйлардан мамнун эканликларини айтишди. Колхоз қишлоқларида бот-бот ҳовли тўйлари бўлиб туради. Яқиндагина механизатор Холмирза Норқулов, темирчи Қарши Ҳасанов, сувчи Ўроқбой Эшпўлатовлар хонадони янги уйларга кўчиб чиқишди.

Шуни айтиш керакки, колхозда маданий қурилишни ривожлантиришда бу ердаги Ўрта қишлоқ Советининг, қишлоқ депутатларининг роли катта бўляпти. Қишлоқ Совети сессияларида, ободончилик бўйича доимий комиссия мажлисларида қишлоқ қурилиши, пахтакорларнинг маданий-маиший шароити билан боғлиқ бўлган масалалар тез-тез муҳокама қилиб турилади. «Халқобод» колхозидан сайланган депутатларнинг маданий қурилишдаги, ишлаб чиқаришдаги активлигини оширишга катта эътибор берилади. Колхозда қишлоқ Советининг депутатларидан 29 киши, район Совети депутатларидан 7 киши яшайди. Область Советининг депутати Гулсара Бўронова, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Зоир Даминов ўртоқлар ҳам шу колхозда яшаб, меҳнат қилишади.

— Тиниб-тинчимас депутатларимиз бор, — қувониб ҳикоя қилади колхоз партия комитетининг секретари Олим Суюнов, — Улар маданий-маиший қурилиш, пахтакорларга маиший хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлган масалаларни кун тартибига қўядилар, бу масалаларни вақтида ҳал қилишда активлик кўрсатадилар.

Ҳа, айтгандай, Абдурасул отанинг бир фикрини айтиб ўтишни унутибмиз. У колхознинг собиқ раиси, ҳозир эса Иштихон район партия комитетининг биринчи секретари Мурод Жўраевнинг «Халқобод» колхози қишлоқларида маданий қурилишни изга солишда роли катта эканлигини қайта-қайта эслади.

— У ўзи шу ерда туғилиб ўсгани учун эмас, балки қишлоқ аҳлининг янгича яшашига ихлосманд эканлиги учун қурилишга қаттиқ бел боғлади, — дейди Абдурасул ота. — Эски раисимизнинг ишини энди унинг издошлари, давом эттиришяпти. Ўйлайманки, Мурод Жўраевнинг издошлари унинг хайрли ишини ярим йўлда қолдиришмайди.

III. ҲАЁТИМИЗ ҚОНУНИ

Колхоз раиси Жунайдулла Зубайдуллаев, партия комитетининг секретари Олим Суюнов, экономист Амир Аҳмедовлар билан «Халқобод» колхози янги қишлоқлари, янги кўчалари, янги ҳиёбонларини кезамиз, Ҳаммаёқда ҳаёт қайнайди, ҳамма меҳнат, яратиш, ижод қилиш билан банд. Қишлоқларнинг сўнгги йилларда пайдо бўлган уй-жой массивлари, «Чорвадорлар шаҳарчаси» деб ном олган янги зонасини, умуман «Халқобод»нинг янги қиёфасини кўриб ич-ичингдан қувонасан, киши. Шунда улуғ рус ёзувчиси Алексей Максимович Горькийнинг «Инсон ўз меҳнати билан иккинчи табиат яратади» деган сўзлари хотирамизга келди. Ҳа, дарҳақиқат халқободликлар ўз меҳнатлари билан иккинчи табиат яратишибди, ўз жонажон қишлоғини қўғирчоқдек қилиб безатишибди. Шундай безатишибдики, кўрганларнинг ҳаваси келади.

— Қишлоқларимиз ўсиб-улғайиб, янги қиёфага киргани майлия, — дейди колхоз раиси, — лекин сиз бошқа нарсага эътибор қилишни унутманг. Ҳаммасидан ҳам кишиларимизнинг ўсиб-улғайганлигини айтмайсизми! Бугунги халқободлик колхозчи тўрт йил аввалгисидан анча фарқ қилади. Ҳаётга қараши, фикрлаши, меҳнатга муносабати жиҳатидан ҳам фирқ қилади. Ҳа, одамларимиз янги ҳаёт куртакларини ривожлантириш билан бирга ўзлари ҳам ўсяптилар, улғаяптилар. Далиллари, рақамлари керак бўлса буни экономистимиз Амир ака жуда қойиллатади. Уни қишлоғимиз тарихчиси десак бўлади.

— Жуда ошириб юбордингиз, — кулиб деди Амир ака Аҳмедов. — Қишлоғимиз тарихини шу қишлоқда яшаб турганларнинг ҳаммаси биргаликда яратяпти. Лекин айрим рақамларни, ҳоҳласанглар санаб кўрсатишим мумкин.

Амир ака колхозчиларнинг кейинги йилларда маданий-маиший турмуши ошиб боргани, моддий фаровонлиги анча кўтарилганлигини, улар колхоз ишлаб чиқаришида актив иштирок этиб, даромадлари кўпайиб бораётганлиги тўғрисида ҳикоя қилди. Хўжаликда кишиларнинг билими, ва иш малакаси йилдан-йилга ошяпти. Мана бир мисол: 1966 йилда колхозда ҳаммаси бўлиб 29 та олий маълумотли киши бор эди. Ҳозир эса, олий маълумотлилар сони 60 дан ошган. Колхоздаги 27 та пахтачилик бригадасидан бештасига ўрта махсус маълумотли агрономлар, тўққизтасига тўлиқсиз ўрта ва ўрта маълумотли кишилар раҳбарлик қилмоқдалар. Бу эса хўжаликни оқилона юритиш, фан ва деҳқончилик ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш, пахта ҳосилдорлигини ошириш имкониятини беряпти.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти колхоз ёшларининг ўқиши ва малака оширишига жуда ихлос қўйган. Бу шундан ҳам кўринадики, правление колхоздан бориб институт ва техникумларда ўқиётган ёшларга колхоз ҳисобидан стипендия тўламоқда. Бу йил колхоздан стипендия олиб ўқиётган студентлар сони 17 кишига борди. Умуман олганда, халқободликлардан бу йил 97 киши институт ва техникумларда сиртдан. 75 киши эса кундузги курсларда билим олмоқда.

Колхозда қишлоқ болаларининг билим асосларини чуқур эгаллаши, яхши ўқиши учун ҳамма шароитлар яратилган. Ҳозир колхозда иккита ўрта мактаб учта саккиз йиллик ва битта интернат-мактаб бор. Уларнинг ҳаммасида колхозчиларнинг 1800 фарзанди илм олмоқда.

Колхоз хонадонларида шаҳарликларда бор қулайликларнинг деярли ҳаммаси мавжуд десак хато қилмасмиз. Чиндан ҳам бу ерда газ ва водопровод телефон ва Ильич чироқлари, кинотеатр ва клуб кишилар ҳаётининг ажралмас қисми бўлиб қолди. 25 колхозчида енгил автомашина, 220 колхозчида мотоцикл бор.

— Ҳаммасидан ҳам колхозчилар хонадонига газ туширилиши катта воқеа бўлди, — қўшиб қўйди Амир ака.— Очиғини айтганда, даладан ҳориб-чарчаб келган колхозчи аёл учун ўтин-чўп қилиб, бунинг устига, бутун кўчага тутун чиқариб овқат пиширишдан мушкул юмуш борми? Газ колхозчи аёлларимизнинг жонига аро кирди. Тозалик жиҳатдан ҳам яхши, вақт ҳам тежалади. Биз ҳозиргача қарийб 500 хонадонга газ туширдик.

Янги кўчалардан бориб-бориб қишлоқ универмаги олдидан чиқиб қолдик. Ғаис бува ичкарига таклиф қилди.

— Мана бу йигит шу магазин директори, — таништирди у. — Суюн Мардиев десангиз қишлоқда уни ҳамма танийди.

Универмаг директори ўзининг ташвишларидан сўзлай кетди:

— Илгарилари баъзи қимматбаҳо товарлар, чунончи мотоцикл, телевизор, велосипедлар ойлаб турса ҳам ҳеч кимнинг иши йўқ эди. Энди бўлса оёғини ерга теккизмай олиб кетишади азаматлар. Райпотребсоюзга бизга товардан кўпроқ беринглар деб ариза ёзавериб чарчадим. Очиқ гап, колхозчиларнинг моддий бойлиги ошиб боряпти, эҳтиёжи ҳам ўсяпти. Уларнинг эҳтиёжларини қондириш учун том маъноси билан савдо ходими бўлиш керак.

Директорнинг гаплари мутлақо тўғри. Халқободликлар яхши меҳнат қилибгина қолмай, яхши, замонавий руҳда кийинишни, шаҳардагидек ҳаёт кечиришни, тўйиб дам олишни одат қилишган Уларнинг бундай талаб-эҳтиёжларини қондиришга колхоздаги кўпгина маиший хизмат корхоналари тайёр турибди. Чунончи, колхозда эркаклар ва аёллар сартарошхонаси. модалар ательеси, кийим-кечаклар ва пойафзалларни, телевизор ва радио приёмникларни тузатиб берадиган устахоналар ишлаб турибди Эндиликда халқободликлар майда-чўйда турмуш ташвишлари учун район марказига ёки Самарқандга вақтларини кетказиб бориб ўтиришмайди Ҳаммаси колхознинг ўзида муҳайё.

Колхоз аъзоларининг моддий ва маданий савияси ошиб бориши ҳақида яна жуда кўп фактлар, чунончи бу йил 40 колхозчи марказий санаторий ва дам олиш уйларида даволаниб, ҳордиқ чиқаргани, колхозчиларнинг 180 дан ортиқ фарзанди пионерлар лагерларида ёзги каникулларини ўтказгани колхозда 630 киши меҳнат ва қарилик пенсиялари олаётгани; турли хил нафақалар учун колхоз йилига 85 минг сўм маблағ ажратгани ва яна бошқа кўплаб қулайликлар ҳақида Амир ака фахрланиб гапирди.

—Бизнинг колхоз Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукумати ғамхўрлигида йилдан-йилга гўзаллашиб бораётган бепоён Ватанимизнинг бир парчаси, холос. Лекин унинг шу кунги ҳаёти бутун совет қишлоғининг сўнгги йиллардаги ўсиш-улғайишини, қиёфасини акс эттириб турибди. Одамларимиз кайфиятидаги, руҳий дунёсидаги ўзгаришларни айтмайсизми?

IV. ЯНГИЛИК ОЛҒА БОРАДИ

Ҳа, янгилик олға боради, янгилик ҳамиша ғолиб чиқади. Бундан бир неча йил бурун колхозда кексаларни пенсияга тантанали узатиш, ёшларни армияга кузатиш қизил тўйлар аввалига айрим ўртоқларга ғалати туюлган эди. Бу янги маросимларга, айниқса қизил тўйларга қарши турганлар ҳам анчагина топилиб қолди. Лекин янгилик, янгича тўйлар, янгича урф-одатлар устун чиқди, енгиб чиқди. Бунга шубҳа билдирганлар эса энди уялиб юришибди.

Колхоз қишлоғининг кишилари билан ҳамсуҳбат бўлиб, уларнинг кундалик меҳнати ва турмуши билан танишиб, жуда кўп қизиқ, ибратли воқеаларни эшитдик. Масалан, қишлоқ кишиларининг ўз бурчига, жамоат ишига масъулиятини олиб кўрайлик. Яширишнинг нима ҳожати бор: бундан уч-тўрт йил илгари бригадирлар ёки табелчилар колхозчиларни ҳар куни эрталаб уйма-уй юриб ишга чақиришарди. Гўё бу колхозчилар ишга чиқишни унутиб қўйгандек. Сирасини айтганда, бу гапнинг тагида жон бор эди. Айрим колхозчилар далага чиқиб пахтага ишлов беришдан кўра, кўпроқ уйда, ўз томорқасида меҳр билан меҳнат қилишни ёқтирарди. Ҳозир бўлса, бригадирлар ёки табелчиларнинг кўчама-кўча юриб кишиларни ишга чақириши деярли учрамайди. Бунга сабаб нима? Колхозчининг дунёқарашида юз берган ўзгаришлар. У энди далага чиқиб ҳалол ишласа, обрў топишини ўз томорқасидан кўра кўпроқ даромад қилишини тушуниб қолди.

Раиснинг гапларига яна бир далил: колхозда яшаб лекин тирикчилигини четда қиладиган Мели Усмонов Мусо Эшниёзов каби бир-икки ишёқмаслар бор эди. Улар бахтини четдан қидиришди. Уларнинг бахти шу яқингинада, ўзлари туғилиб ўсган Бадай қишлоғида эди. Улар буни кейинроқ тушунишди. Район марказида юриб, у ишни ҳам, бу ишни ҳам ёлчитишмай, охири колхозга қайтиб келишди. Уларга маслаҳат қилмаган киши қолмади: ҳой, йигитлар, фурсат борида эсингни тани, дарахт бир жойда кўкаради. Авжи колхозда ишлаб, ҳамма ёқни яшнатадиган, обрў- эътибор топадиган даврларинг...

Меливой билан Мусовой аввалига бу гапларга парво қилишмади. Лекин ноҳақ эканликларини ҳаётнинг ўзи, ҳамқишлоқларининг яратувчилик меҳнати жуда боплаб исботлади.Ноилож колхозга қайтиб келишди. Колхоздагилар, нега келдинглар, дейишармиди. Ахир улар ўз қишлоғида ўсиб-улғайган йигитлар-ку.

Иккаласига ҳам колхоздан иш топилди. Меливой колхознинг бешинчи бригадасида энди уста сувчи. Ундан ҳамқишлоқлари ҳам, оиласи ҳам хурсанд. Мусо эса ҳозир колхозда машҳур механизатор. Бултур юз тонна «оқ олтин» териб, қанчадан-қанча ҳамкасбларини йўлда қолдириб кетди. Бу йил эса Мусо Эшниёзов 150 тонна пахта териш ниятида ишлаяпти.

Колхозда ўрнак олса арзийдиган, меҳнати, ҳаётдаги намунаси, янгилик учун кураши билан обрў козонган одамлар жуда кўп. 13-бригада бошлиғи, колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди қатнашчиси Саид Султонов, Ленин орденли механизатор Юсуф Холиқов, сут соғувчи, меҳнат Қизил Байроқ орденли Иззатхон Қорабоева, унинг дугонаси Ойширин Рўзиева, машҳур пиллакор, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Эркахон Аҳмедова 11-бригада сувчиси Акрамжон Шомуродов фельдшер Саъдулла Эргашев, колхоз инженери Пўлат Эшназаров, қурувчи Абдуолим Яхшиев, қишлоқ ўқитувчиси Маматқул Насриддинов ва бошқа ўнлаб, юзлаб илғорлар борки, уларнинг меҳнатдаги ютуқлари бутун ҳамқишлоқларини қувонтиради. Колхоз правлениеси. партия ва комсомол ташкилотлари колхоз ёшларини ана шу кишилар мисолида тарбиялайди. «Халқобод» колхози меҳнаткашлари орасида янгилик янгича мазмун касб этяпти, у кишилар қалбидан тобора кенгроқ ўрин олиб, ҳаётига, турмушига, меҳнатига тобора чуқурроқ кириб боряпти.

V. ПАХТАКОРЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

Колхозда ким билан, раис билан ҳам оддий колхозчи билан ҳам суҳбатлашманг, гап айланиб охири пахтага тақалади.

— Бунинг боиси, — дейди партком секретари Олим Суюнов, — ҳамма бойлигимиз шу пахтада эканлигидадир. Агар пахтамиз бўлмаганида, ундан юқори ҳосил олмаганимизда — бунақа қурилишлару, колхозчи хонадонидаги зебу зийнатлар, қулайликларга ўнғай эришилмасди.

Дарҳақиқат, пахтачилик колхоз хўжалигининг асосий соҳаси Шунинг учун бу ерда катта-кичик пахтани ўйлайди пахта ишқи билан ёнади. Бу йил ҳам халқободликларнинг нияти катта. Улар 2435 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 26 центнердан «оқ олтин» олишга бел боғлашган. Бу ҳазилакам гап эмас, албатта.

— Бунинг учун бутун кучларни пахтазорга олиб чиқиш билан иш битмайди, — дейди раис бува. — Энг муҳими, пахтакорлар учун, теримчилару механизаторлар учун қулай шарт-шароит яратиб бериш керак. Бу маданий-маиший қурилишимизнинг энг масъулиятли участкасидир Далада пахтакор учун ҳамма нарса муҳайё бўлиши шарт. Шундагина иш баракали бўлади. Ёғин-сочинга қолмасдан ҳосилни йиғиштириб оламиз.

Бундай принципга ҳамиша амал қилиб келаётган колхоз правлениеси ва партия ташкилоти йиғим-терим даври учун кишиларга маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг кенг программасини ишлаб чиқдилар. Бу программага кўра, колхоздаги маданий-маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг деярли ҳамма ходимлари колхозчилар ҳузурида бўладилар. Улар ўз хизматларини бевосита пахтазорга, дала шийпонларига, «оқ олтин» ҳосилининг тақдири ҳал қилинаётган пахта майдонларига кўчирадилар.

Ҳар бир бригадада иссиқ овқат, беш жойда қўшимча кўчма болалар боғчалари, медицина ёрдами пунктлари ташкил қилинди. Қишлоқ магазинлари ҳам ўз хизматини пахтакорларга яқинлаштирди. Шунингдек, ҳамма бригада пахтакорларини колхоз боғидаги мева-чевалар билан таъминлаб туриш ҳам кўзда тутилган. Ҳар бир бригадада ойига икки мартадан янги кинофильм кўрсатиш, дала шийпонларида дам олиш пайтларида қишлоқ ҳаваскорлари ҳамда район ва Каттақўрғон шаҳар халқ театрларининг концертларини кўрсатиш, программага киритилди. Буларнинг ҳаммаси пахтакорлар учун қулай маданий-маиший шароит яратади, уларнинг тўла қувват билан ишлашларига имконият беради.

* * *

«Халқобод» колхози қишлоқлари кундан-кунга яшнаб, кенг тараққиёт йўлига чиқиб олди. Уларнинг қиёфасидаги улғайиш, ўсиш барча совет қишлоқларига хосдир. Халқободликлар характеридаги, дунёқарашидаги ўзгаришлар, уларнинг меҳнатга, ижтимоий бурчга онгли муносабати эса бу ерда коммунистик куртаклар тобора кенг авж олаётганлигидан далолат беради. Бу — ҳаётимиз қонуни, кундалик турмушимиз диалектикасидир.

Н. УЛУҒЖОНОВ.
Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

БАДАЙ қўриғида ташкил топган «Халқобод» колхози қишлоқларининг қиёфаси худди мана шундай.

С. Безносов фотоси.

АХБОРОТ

ФАРҒОНА

«Шарқ» кафеси

Қўқон шаҳри умумий овқатланиш корхоналарини кенгайтиришга катта эътибор беряпти. Яқинда шаҳарнинг Киров кўчасидаги массивда «Шарқ» кафеси очилди. Муҳташам ва қулай бинода жойлашган кафе меҳнаткашларга яхши хизмат қиляпти. Худди шундай кафелардан бири «Октябрь 50 йиллиги» уй-жой массивида ҳам очилди.

Айни вақтда Муқимий номли педагогика институтининг ўқитувчи ва студентлари учун икки қаватли умумий овқатланиш комплекси ҳам қуриб бўлинмоқда.

Марра олдин эгалланди

Партия XXIV съездини муносиб армуғонлар билан нишонлаш учун курашаётган Марғилон ремонт-механика заводининг коллективи маҳсулот реализация қилиш беш йиллик планини муддатидан илгари бажарди. Беш йиллик бошидан бери маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 43 процент ошди.

Шу кунларда илғор корхона коллективи йил охиригача беш йиллик планга қўшимча 350 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашяпти.

Дастлабки маҳсулот

Мева-чева жуда мўл етиштирилаётгани муносабати билан Риштон районидаги «Сўх» совхозида янги консерва заводи қурилиб, фойдаланишга топширилди. Заводни «Узкоопстроймонтаж» трестининг қурилиш-монтаж бошқармаси қурди. Заводнинг биринчи навбати мавсумда 70 минг шартли банка консерва ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Ҳозир янги корхонада дастлабки маҳсулот ишлаб чиқарила бошланди.

Ибратли тўқимачилар

Ўтган ойда Фарғонадаги Дзержинский номли тўқимачилик комбинатида яна 155 киши беш йиллик планни бажарди. Энди бундай илғорларнинг сони 633 кишига етди. Улар орасида смена топшириқларини систематик равишда 110-115 процентдан бажараётган тўқувчилардан Фотима Каримова, Анна Пономорёва, йигирувчи Мезихон Бекчурова касбдошларига ҳар жиҳатдан ибрат бўлмоқдалар.

Коллектив ўртасида партия XXIV съезди шарафига авж олиб кетган мусобақа ўзининг кун сайин ижобий самараларини беряпти.

Т. МАҲМУДОВ.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЯНГИ МЕТАЛЛ

Яқин йилларгача кумуш ва пўлатдан янги бирикма олиш проблема ҳисобланарди. Турли усуллар, ҳатто пайвандлаш ҳам ёрдам бермасди.

Бу проблемани яқинда Бутуниттифоқ қийин эрувчи металлар ва қаттиқ қотишмалар илмий-тадқиқот институти илмий ходимлари ҳал қилдилар. Улар портлаш ёрдамида янги металл — кумуш-пўлатни олишга муваффақ бўлдилар. Янги металлдан техникада кенг фойдаланиш кўзда тутилмоқда.

ЎТГА ЧИДАМЛИ ОЙНА

Борскадаги ойна заводида юқори ҳароратга чидамли маҳсулот олинди. Бу ерда юқори ҳарорат ёрдамида ойнани силлиқ қилувчи технологик схема ишга туширилади. Корхона ҳар йили беш миллион квадрат метрга яқин «триплекс», «сталинит» каби ва бошқа маркали ана шундай ўтга чидамли юқори маркали ойна ишлаб чиқаради.

ЧИҚИНДИЛАРДАН ТУРЛИ МАТЕРИАЛЛАР

Рига яқинида шаҳар чиқиндиларидан рационал равишда фойдаланувчи янги завод қурилмоқда. Чиқиндилар аввало магнит сепарациясидан ўтади. Йиғилган материаллар металлургия заводлари учун иккиламчи хом ашё базаси бўлиб хизмат қилади.

Шишалар йиғиб олиниб, ойна заводларига жўнатилади. Қоғоз, картон, ёғоч ва бошқа ёнувчи материаллар эса завод учун ёнилғи бўлиб хизмат қилади. Қолган чиқиндилар майдаланиб, термик усул билан ишланади. Шундай қилиб, қишлоқ хўжалиги учун катта аҳамиятга эга бўлган юқори сифатли ўғит олиш имконияти туғилади.

Қ. АҲМЕРОВ,
кимё фанлари кандидати.

Турли мамлакатларда

СОЦИОЛОГЛАРНИНГ ЖАҲОН КОНГРЕССИ

ВАРНА. (ТАСС ва «Правда» махсус мухбирлари). Социологларнинг VII жаҳон конгресси 14 сентябрда бу ерда тантанали вазиятда очилди. Конгрессда 80 мамлакатдан келган 3,5 мингдан ошиқ делегатлар ва меҳмонлар қатнашмоқда. СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик А. М. Румянцев совет делегациясига бошчилик қилмоқда.

Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Тодор Живков конгресс қатнашчиларини табриклаб бундай деди: сиз ишлаб турган социология фанининг инсоният жамияти ҳаётидаги туб проблемаларга бевосита алоқаси бор. Бу проблемалар планетадаги барча кишиларнинг тақдирларини, инсониятнинг бугунги ва эртанги кунини ўз ичига олади.

Фан ва техника тараққиётининг мевалари умуман халққа, инсониятнинг олға босишига хизмат қилиши учун олимлар бугунги кунда инсоният олдида ва ўз виждонлари олдида ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ алоҳида масъулиятлидирлар. Фан соҳасида шуғулланиб ўзининг жамият олдидаги бурчини билган биронта ҳам ижодкор социал адолатсизликка бефарқ қараб туролмайди, агрессия ва урушларга қарши, кишилар ва инсоният бойликларининг қириб ва йўқотиб юборилишига қарши курашолмасдан туролмайди.

Айни марксча-ленинча социологиягина ана шу проблемани ҳал қилишга қодирдир, фақат ишчилар синфи бошчилигидаги прогрессив социал синфлар ва группаларгагина тинчлик, озодлик ва инсоннинг бахт-саодати йўлида шу ишларни бажаришга қодирдир. Бу хусусда бизнинг қаттиқ эътиқодимиз ҳаммангизга аён, деди Т. Живков. Мана шу эътиқод кўпгина халқларнинг тарихий тажрибаларидан келиб чиқади, у бизнинг халқимиз тажрибасидан ҳам келиб чиқади деб таъкидлади пировардида Т. Живков.

«Жамиятнинг ҳозирги даври ва келажаги: прогноз қилиш ва социал планлаштириш» мавзуи конгрессга асосий мавзу қилиб олинган. Тақдим қилинган мингга доклададан кўпгина кисми социалистик мамлакатлар олимлариникидир.

Конгресснинг иш программаси чет эллик делегатлар ва меҳмонларни Болгария Халқ Республикасидаги социалистик қурилиш муваффақиятлари билан кенг кўламда таништиришни ҳам кўзда тутади.

СИНФИЙ ЖАНГЛАР

РАВАЛПИНДИ, 15 сентябрь. (ТАСС). Ишчилар орасидан Ғарбий Покистон касаба союзлар федерацияси Покистон ҳукуматини асосан капиталистларнинг манфаатларини ҳимоя қилувчи меҳнат қонунларини ўзгартиришга чақирди. Мамлакатнинг бу катта касаба союз маркази Лоҳурда ўтказилган конференциясида касаба союз раҳбарларини қамоққа олиш давом этаётганлигидан ташвишланаётганлигини изҳор қилди ҳамда қамоққа олинганлар дарҳол бўшатилишини талаб қилди.

Федерация ўз резолюцияларидан бирида Покистондаги мавжуд иқтисодий система меҳнаткашларни капитал эксплуатация қилишга барҳам берувчи прогрессив система билан алмаштирилиши кераклигин билдирди.

Касаба союзлар конференцияси АҚШ ва Исроилнинг Яқин Шарқдаги империалистик сиёсатини қатъий қоралади ва арабларнинг ҳаққоний курашини тўла-тўкис қўллаб қувватлаётганлигини Покистон ишчилари номидан изҳор этди.

* * *

НЬЮ-ЙОРК, 15 сентябрь. (ТАСС мухбири **А. Жегулев** хабар беради.

Америкадаги катта компаниялардан «Женерал моторс»нинг АҚШ ва Канадада жойлашган автомобиль заводларининг салкам 350 минг ишчиси ярим тунда забастовка бошлади. Автомобиль ва авиация саноати ишчилари касаба союзи бирлашмаси нарх-наво ошганлиги ва пенсия таъминоти яхшиланиши кераклигини назарда тутган ҳолда иш ҳақини ошириш тўғрисида қўйган талабларини корхона эгалари рад қилди.

Иш ташлаган ишчилар ўзларининг қонуний талаблари қондирилишига қатъий бел боғлаганлар. Касаба союз забастовка фонди ташкил қилди. Бу фонд забастовка 6-8 ҳафта давом қилишига етади. Бошқа касаба союзларининг аъзолари ҳам мамлакат саноатининг етакчи тармоғи меҳнаткашларининг стачка ҳаракатини қўллаб-қувватлаб чиқди.

АҚШ коммунистик партияси ўз баёнотида уқтирдики, автомобилсозларнинг бошлаган кураши забастовка қатнашчиларининг ўзинингина эмас, шу билан бирга мамлакатдаги барча ишчиларнинг осойишталигига таъсир кўрсатадиган ғоят муҳим курашдир. У бутун касаба союз ҳаракатининг қатъий қўллаб-қувватлашига муносиб курашдир, — дейилади баёнотда.

УЧ ДАВЛАТ БОШЛИҚЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

НУАДИБУ, 15 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда Африкадаги уч давлат — Мавритания, Марокаш ва Жазоир раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди. Учрашув Ғарбий Саҳрои Кабирдаги мустамлакани тугатиш ва ўзаро иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлаш масалаларига бағишланди.

Учрашувдан кейин эълон қилинган қўшма ахборотда айтилишича, Мавритания президенти Моктар Улд Дадда, Жазоир Халқ Демократик Республикаси революцион кенгашининг раиси Хуари Бумиддин ва Марокаш короли Хасан II Испаниянинг мустамлака зулми остида қолиб келаётган Ғарбий Саҳрои Кабир проблемасини муҳокама қилдилар ва Ғарбий Саҳрои Кабирдаги мустамлакани тугатиш мақсадида ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Бунинг учун, дейилади ахборотда, уч томоннинг вакилидан иборат комитет тузилади. Бу комитет Сенегал дарёси ҳавзаси ташкилоти билан мағриб мамлакатлари иқтисодий гуруҳи ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликка ҳам кўмаклашади.

ЯПОНИЯ. Окинава аҳолиси бу жойдаги Америка Қўшма Штатларининг ҳарбий базаларида денгиз пиёда қўшинларининг сақланиши ва у ерда ҳарбий машқлар ўтказилишига қарши норозилик билдирмоқдалар. Суратда: маҳаллий тараққийпарвар ташкилотларнинг аъзолари АҚШ ҳарбий базаси олдида. Жапан Пресс — ТАСС фотоси.

СУРАТДА: Югославиянинг пойтахти Белграддаги Республика майдони. Ўртада Халқ музейи биноси.
В. Егоров фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

ВЕНГРИЯДА ЭНГ КАТТА

БУДАПЕШТ, 15 сентябрь. (ТАСС). Будапештдаги «Ганг» электр техника заводида Венгрияда энг катта 270 минг киловатт қувватли трансформатор тайёрланди.

Вазни 60 тонна келадиган бу улкан трансформатор Дьендеш шаҳри яқинида қурилаётган Юрий Гагарин номли буғ электр станциясида ўрнатилади.

Завод коллективи шу электр станция учун иккинчи кучли трансформаторни тайёрлашга киришди.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ, 15 сентябрь. (ТАСС). Биньтуи вилоятида ҳаракат қилаётган Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучлари 6 сентябрда тўсатдан қилинган ҳужум натижасида Американинг 90 нафардан ошиқ солдатини сафдан чиқардилар, 14 та ҳарбий машинасини шу жумладан 12 та танки ва бронемашинасини яксон қилдилар, 3 та вертолётини уриб туширдилар.

Вьетнам информация агентлигининг Озодлик матбуот агентлигига асосланиб берган хабарига кўра Жанубий Вьетнам ватанпарварлари ўтган ой Митхо вилоятида Америка Сайгон қўшинларининг 1500 дан ошиқ солдат ва офицерларини сафдан чиқардилар, душманнинг 35 та ҳарбий машинасини яксон қилдилар, 5 та катерини ғарқ қилдириб ва ёндириб юбордилар, 6 та самолёти ва вертолётини уриб туширдилар, 3 та оғир тўпини мажақлаб ташладилар, шунингдек кўп миқдорда қурол аслаҳаларини ўлжа олдилар.

ҚИММАТГА ТУШГАН ПЕНСИЯ

Мартти ЛАРНИ
(фин ёзувчиси)

ХАЛҚАРО ФЕЛЬЕТОН

Ахиллес Аристопулосни 1967 йилнинг июнь ойида ҳарбий министрликка суҳбатга чақиришди. Навбатчи уни бир хонага олиб кирганда бир оз ҳаяжонланди, катта стол ёнида унинг эски ошнаси Александр Пассас савлат тўкиб ўтирарди. Уларнинг ҳар иккаласига ҳам капитан унвони берилган эди, лекин бахт Пассисга кулиб боқди: уни яқингинада полковникликка ўтказишди. Капитан пошналарини бир-бирига уриб деди:

— Жаноб полковник! Капитан Аристопулос ташриф буюрди...

— Хуш келибсан, дўстим,— дея жавоб берди полковник ва қўл бериб сўрашди-да, ўтиришга таклиф этди. Кейин жиддийлашди:

— Капитан Аристопулос, — деди полковник расмий равишда. Отанг социалист бўлган эди, сен ҳам отангнинг йўлидан қолмасанг ёмон бўлмасди.

— Мен ҳеч қанақа партия сафида турмайман, — деди капитан.

— Ҳали шуниси етишмасди! Лекин битта далил бор! — у ҳам бўлса сенинг ҳукуматга бўйсунмаслигинг, буни инкор қилолмайсан.

— Бизда ҳукумат борми?— сўради капитан.

Полковник столга мушт уриб ўрнидан туриб кетди:

— Тилингни тий, Ахиллес! Исми шарифинг ишончни йўқотган офицерлар рўйхатида қайд этилган. Сен мастлигингда мамлакатимизнинг демократик ҳукуматини ҳақорат қилгансан.

— Рўйхатга қачон ёзишибди?— сўради капитан бамайлихатирлик билан. Афтидан, кеча ёзишган бўлса керак. Дарҳақиқат, мен кеча бир оз ширакайф эдим, қаҳвахонада майорга «Само йўли тўғри йўл, лекин демократияга ўтиладиган йўл дўзоҳ орқали ўтади...» девдим.

— Капитан Ахиллес Аристопулос, — деди полковник уни «сиз»лаб, Иккимиз ҳамюрт ва мактабдош бўлмаганимизда сизни суҳбатга чақирмаган бўлардим. Мақсадим—сизга кўмаклашиш.

— Офарин! Эҳтимол, жаноб полковник мени текинга чет элга бориб келасан дерминкан?

— Бас, сафсатани йиғиштирайлик! — деди полковник қатъий. Сизни ҳозироқ ушлашлари мумкин, лекин уйда мен ёрдам беролмайман. Сиз учун иккита йўл бор: ё концлагерга борасиз ёки ўз хоҳишингиз билан армия сафидан кетасиз. Агар иккинчи йўлни танласангиз — сизга полковниклар учун бериладиган пенсия тўланади.

— Полковниклар пенсияси? Ҳали мени полковникликка ҳам ўтказишадими?

— Ҳа, шу шарт биланки, доимий хизматдан кетиб, ҳукуматимиз белгилаб қўйган гражданлик бурчларини бажарсангиз.

1967 йил 18 июнда капитан Аристопулосга полковник унвони берилиб, гражданлик хизматига ўтказиб қўйилди. У эшак боқувчи бўлди.

Яқинда Аристопулоснинг хотини эрига полковниклар пенсияси берилади деб ваъда қилишган бўлса ҳам ҳаддан ташқари кам ҳақ беришаётганидан нолиб шикоят қилди. Хотинининг шикоятидан Аристопулос таъсирланиб кетиб, ҳарбий министрликка хат ёзди ва уч йиллик пенсиясини тўлашларини талаб қилди.

Хатнинг нафи тегди. Уни ҳарбий министрликка зудлик билан етиб келишини таклиф этишди.

— Албатта, сизга пенсиянинг ҳаммасини тўлашади, — деди оқ сочли генерал. Полковникларга ойига 200 доллар пенсия тўланади.

— Икки юз доллар? — қайта сўради Аристопулос. — Мен пенсияни доллар эмас, драхма ҳисобида олмоқчиман.

Генерал мулойимлик билан кулиб қўйди:

— Назаримда, сиз ҳали алмисоқдан қолган киши кўринасиз, Ҳозир офицерлар пулни қатъий валюта ҳисобида, долларда олишади. Уйингизга бориб, бир-икки кун дамингизни олинг. Министрлик йўл қўйилган хатоликни тузатганлиги ҳақида уйингизга расмий хат юборади.

Аристопулос хат кутиб уйида икки кун дам олди. Дам олгани қурсин, хотини уни безор қилиб юборди. Министрликдан расмий хат келганидан кейингина хотини бирдан ўзгариб қолди. У ерда полковник Аристопулоснинг пенсия иши кўрилиб, ҳал қилинибди. У 1967 йилнинг бошидан бошлаб пенсия олармиш. Лекин машинистка хатоликка йўл қўйибди: 1967 йил ўрнига у «...пенсия 967 йилдан бошлаб тўланади», деб хато кўчирибди.

Аристопулос қўлига қаламқоғоз олиб арифметик масалани ечишга киришди. Кейин у (солиқдан ташқари) 2.160.000 доллар ҳақ тўланиши кераклигини министрликка хабар қилди.

— Онассис билан рақобатлик қилаолишим мумкин, — дея хотинини бағрига босди Аристопулос эс-ҳушини йўқотиб.

Орадан икки кун ўтач, Ахиллес Аристопулос ҳарбий министрликдан жавоб хати олди.

«Полковник Ахиллес Аристопулосга!

Юборган ҳисобингиз тўғри. Биз ана шу сиз талаб қилган пулни қатъий валюта ҳисобида тўлаймиз. Айни пайтда бир неча мулоҳазаларимизни айтмоқчимиз. Эски архивларни титаётиб, сизнинг 967 йили Тебан, кейинчалик Сицилия билан ўзимиз ўртамизда бўлган жангларда қатнашиб, тирик қолган ягона офицер эканлигингизни билиб олдик. Сицилия Теван билан Коринтияни 1146-1148 йиллари босиб олганини яхши эслар экансиз. Мамлакатимиз ҳарбий қўмондонлигининг нобоплиги натижасида катта талофат кўрди. Бирдан-бир тирик қолган сиздай ягона офицерга ҳурмат ва эхтиром билан шуни маълум қиламизки, юқорида зикр этилган урушда 3.193 от, 3.147 та икки ғилдиракли арава, ҳадсиз-ҳисобсиз уруш анжоми ва ҳозирги валюта ҳисобида 2.160.008 долларли қиличдан ажралдик.

Биз сизнинг олишингиз керак бўлган полковниклик пенсияси — 2.160.000 долларни ана шу сарф қилинган пуллар ҳисобига босиб қолдик. Шундай қилиб, сиз биздан 8 доллар қарздор бўлиб қолар экансиз. Ана шу пулни ҳукуматимизга тўлашингизни сўраймиз. Мабодо, тўлашдан бош тортсангиз, мол-мулкингиз мусодара қилинади ва ўзингиз меҳнат лагерига жойлаштириласиз. Ишдан норози бўлиб шикоят қилаолмайсиз...»

Русчадан Т. УНАБОЕВ таржимаси.
(АПН).

БИРИНЧИ НАВБАТДАГИ ВАЗИФАЛАР

НЬЮ-ЙОРК. ТАСС махсус мухбирлари О. Аничкин, О. Пивоваров ва А. Хачикян хабар берадилар:

15 сентябрда бу ерда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXV сессияси очилди. Бу йил ўзининг йигирма беш йиллигини нишонлаётган бу халқаро анжуманда жаҳондаги 126 мамлакатнинг вакиллари қатнашмоқда. Унинг кун тартибига қўйилган 108 масаланинг кўпи ҳозирги халқаро аҳволнинг энг муҳим проблемаларини ўз ичига олади.

Тинчликни мустаҳкамлаш проблемалари сессия ишида асосий ўрин олиши лозим. Шу жиҳатдан қараганда, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш чораларини кўриб чиқиш масаласи катта аҳамиятга эга. Бундан олдинги сессияда Совет Иттифоқи делегацияси қўйган бу масалани социалистик мамлакатлар ва бошқа кўпгина давлатлар қўллаб-қувватлаган эди.

14 октябрдан 24 октябрга қадар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси сессиясининг «юбилей қисми» ўтказилади. Бундан чорак аср аввал — 1945 йил 24 октябрда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Устави кучга кирган эди. Шу Уставда ер юзида хавфсизликни таъминлаш принциплари ва давлатлар ўртасидаги муносабатларнинг принциплари белгилаб берилган эди.

АМЕРИКА МОНОПОЛИЯЛАРИНИНГ ЖОСУСЛИГИ

КАРАКАС, 15 сентябрь. (ТАСС). Бухгалтерлар ҳамда савдо корхоналарининг маъмурий ходимлари федерациясининг раиси Клаудио Новаррете «Семана» журналининг мухбири билан қилган суҳбатида Америка монополиялари Венесуэлада иқтисодий жосуслик билан шуғулланмоқдалар, деди. У таъкидлаб айтдики, АҚШ концернлари Венесуэлада иш юрўаётган юридик компанияларининг ёрдамида маҳаллий саноат компанияларининг, айниқса улар суқилиб кирмоқчи бўлган компанияларнинг молиявий аҳволини ўрганиб чиқмоқдалар.

Новаррете уқтирдики, АҚШ монополиялари шундай методлардан фойдаланиб, Венесуэла экономикасининг ривожланишини тўхтатиб қўйишга, чиқараётган маҳсулотлари монополия моллари билан рақобат қилиши мумкин бўлган миллий корхоналарни йўқотиб юборишга ҳаракат қилмоқда.

Клаудио Новаррете миллий саноат корхоналарини ҳимоя қилмоқ учун таъсирчан чоралар кўришга даъват этди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РАДИО БУГУН

8.15 — Тонгги концерт. 8.25 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси солистларининг концерти. 9.30 — Вальслар. 10.10 — «С. Монюшко ва унинг «Гальќа» операси». 10.30 — «Она шаҳрим Тошкентим». 11.15 — КПСС МК ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!. 11.45 — Москва. 12.15 — «Олмалиқ рух заводи қурилишида». 13.30 — Дўстларимиз эстрадаси. 16.10 — С. Юдаков. «Кашмир қўшиғи». Музикали композиция (русча). 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 17.00 — «Композитор М. Вайнберг». Концерт-очерк. 18.00 — «Наманган зарбдори». Қурувчилар учун эшиттириш ва концерт. 19.20 — Татар халқ куйлари. 20.00 — «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. 20.50 — Куйлар. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Пахта терувчилар учун концерт. 22.30 — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Л. Зокирова куйлайди. 22.40 — «Ёзувчилар микрофон олдида». «Менинг қаҳрамонларим — замондошим». 23.15 — Мақом кечаси. «Бузрук» мақомидан парчалар. 24.00 — Тунгги концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. **Рус тилида:** 18.30 «АХБОРОТ». 18.45 — Реклама. 18.50 — «Асов Кура дарёси» (бадиий фильм). **Ўзбек тилида:** 20.30 «АХБОРОТ». 20.45 — КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари амалда. 21.15 — Концерт. 21.55 — Янгиликлар. 22.00 — Ленинизм — давримиз байроғи. 22.15 — Съезддан—съездгача.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 13.05 — Янгиликлар. 13.15 — Футбол. «СПАРТАК» (Москва) — «БАЗЕЛЬ» (Швейцария). 14.00 — Телевизион бадиий фильм. 14.45 — Ёш отлиқлар». 15.10 — Хоккей бўйича Европа чемпионлари кубоги учун «ДУКЛА» (Йиглава ЧССР)—«СПАРТАК» (Москва). 15.55 — Янгиликлар. ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида** 16.00 — Кинофильмлар. 18.25 — «Гуноҳкор фаришта» (бадиий фильм). МОСКВА. 20.05 — Янгиликлар. 20.15 — Адабий театр. А. Пушкин «Пётр Биринчининг ҳабаши». 21.00 — Янгиликлар. 21.05 — Концерт. 21.45 — Халқаро программа. 22.30 — «Ҳар бир километрда» (8-серия). 23.30 — «ВАҚТ».

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида** — 20.00 — Кинофильмлар. Рус тилида 20.20 — Телефильм. 20.45 — «Дон Кихот» (бадиий фильм). 22.30 — Фильм-концерт.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—17/IX да **Травиата**, 18/IX да **Жизель**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—17/IX да **Парвона**, 18/IX да **Ўғирланган умр**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА **— Совет Иттифоқи ва Болгария цирки усталарининг томошалари. УРГАТИЛГАН АРСЛОНЛАРНИНГ КАТТА АТТРАКЦИОНИ. Ургатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист ВЛАДИМИР БОРИСОВ.** (Томошалар кеч соат 8 да бошланади. Шанба кунлари: кундуз соат 3, кеч 8 да; якшанба кунлари: кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да томошалар кўрсатилади).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Резидентнинг тақдири — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кеч 9 да).

Винетту апачлар йўлбошчиси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Отамнинг сафари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Гайдуклар қасоси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Асунта, бехато от — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Сайҳа — НАВОИЙ номли (Ўзбек тилида, кундуз ва кечқурун).

Парад-алле — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8 ва 10 да бошланади).

Резидентнинг тақдири — «ФЕСТИВАЛЬ».

Отамнинг сафари — «ХИВА».

Малика — ТЕЛЬМАН номли.

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги бирлашган 7-болалар касалхонасининг коллективи касалхона бош врачи Қ. Т. Ризаевга отаси

Тошпўлат РИЗАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 33-65-45. Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш —331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 331780. Совет қурилиши — 333253. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216, Фан мактаб ва олий ўқув юртлари —334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85. Бухоро 3—31—42. Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972. Термиз — 23—27. Урганч — 34—55, Фарғона — 4-29-44.

№ Г. — 217. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Р. 04295.